

"ממעין החיים"

מאמרי מוסר מהמשגיח הגה"צ רבי חיים וואלקין שליט"א

ימי הספירה הינם 'בנין' והכנה ל- "מנחה חדשה"

והלימוד היוצא מזה הוא שכל אחד צריך להרגיש בימי ספירת העומר לא ש'הזמן עובר', אלא שבונים פה 'בנין רוחני'. ויבנין כל יום ויום הוא עולה למדרגה אחרת ומחזק את 'שבע אמות הבנין' – אותה דרגה שבה עמד, הוא מוסיף בה חיזוקים ולא נשאר באותו מקום. וימים אלו של ימי הספירה הינם הכנה וימי התעלות עבור הגעה למעמד קבלת התורה ב'רוחניות מוצקת'.

בספר ה'חינוך' (מצוה שו) מובא מהו הטעם והשורש למצות ספירת העומר, וז"ל: "משרשי המצוה על צד הפשט, לפי שכל עיקרון של ישראל אינו אלא התורה וכו' והיא העיקר והסיבה שנגאלו ויצאו ממצרים כדי שיקבלו התורה בסיני ויקיימוה וכו' ומפני כן, כי היא עיקרון של ישראל ובעבורן נגאלו ועלו לכל הגדולה שעלו אליה - נצטוונו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף לליבנו כעבד ישאף צל, וימנה תמיד מתי יבוא העת הנכסף שאליו יצא לחירות כי המנין מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא". מבואר בדבריו, כי עיקר סיבת יציאת ישראל ממצרים היה עבור מעמד קבלת התורה וקיומה, ולכך מתחילים ימי הספירה דוקא בפסח כדי להדגיש שכל מהות יציאת מצרים היה עבור 'מתן תורה'. ולכך כשהאדם סופר את מ"ט ימים אלו כל יום - זה 'מראה לאדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא'.

אך ראינו להעיר כי לאחר שהבאנו את דברי החינוך - שכל מטרת יציאת מצרים וימי הספירה היו עבור 'מתן תורה', אם כן מדוע בתורה איננו קוראים ליום זה של חג שבועות 'יום מתן תורתנו'? מדוע הוא מוגדר בתורה בשמות אחרים כיום 'ביכורים', ו'מנחה חדשה' והלא מהותם של ימים אלו הוא כדי להגיע ל'מתן תורה', והיכן זה מוזכר?!

אלא רציתי להגיד מה שלדעתי זו המתנה הכי טובה לתת לשבועות. 'המכתב מאליהו' כותב: "וגדר שתי הלחם שציותה התורה להביאו בחג השבועות הוא השגת מדרגת קבלת התורה, ועל כן נקרא 'מנחה חדשה' – כי כל השגה בכל מדרגה הרי היא חדשה לגמרי, עולם אחר ממש כלפי המדרגה שלמטה הימנה. בענייני עוה"ז כתוב:

'אין כל חדש תחת השמש', כי כאן לא שייך כלל דבר חדש, כל התאוות שוות וכל ההישגים הגשמיים מידה אחת להם - כאשר יתמיד האדם בתאוה אז יהיה לו לזרא, אך ברעבונו ישכח ויחשוב שחידוש לפניו. דבר זה הוא גילוי גדול ומוזהיר שמבאר את אמיתות האמונה ומתיקות עבודת ה', כי ב'רוחניות בכל נקודה ונקודה של עלייה מוצא האדם את עצמו בעולם חדש וכו' – וגדר זה הוא הנקרא בתורה 'מחנה חדשה' שזוכים לה אחר השבתת הטומאה

בזוהר הקדוש (אמור צ"ח) מובא על הקשר שבספירת ז' שבועות של ימי העומר ל-ז' נקיים של זבה. והעניין של 'שבעה' הכתוב בשניהם הוא: "גדר שבע הספירות התחתונות" – שזהו בנין הרוחניות שלמטה. וכפי שביאר המהר"ל ז"ל.

ובביאור העניין כתב הרב דסלר (ח"ב עמ' 24) בספרו לבאר - מה הטעם לספירת 'שבעה' נקיים לזבה, וז"ל: "שטומאת הזבה ענינה חטא בדקות והיא סרה ע"י תשובה, ועל כן צריכה שבעה נקיים - כי דרך החיזוק שמתרפה במשך הזמן, על כן מי שמבקש לצאת מטומאה לקדושה צריך לביקורת ממושכת ומכופלת שבעתיים. וזהו גדר ספירת שבעת הנקיים, פירוש: ימים שיהיו נקיים לגמרי מכל סיג טומאה, ושיהיו רצופים בזה אחר זה. באופן שאם תתגב לבניהם טומאה כל שהיא צריך להתחיל הכל מחדש, רק כך אפשר לצפות לבנין חזק ושלם של רוחניות מוצקת". רואים אנו מדברי הרב דסלר, שבשביל להתחזק ולצאת מטומאה לקדושה צריכים - 'שבעה נקיים'. זאת אומרת: התחזקות תמידית וממושכת תוך ביקורת יום יומית – כי 'דרך החיזוק שמתרפה במשך הזמן'. ולכך נצרך בזבה שתספור 'שבעה נקיים' דוקא, כדי שלא תספיק הטומאה לחזור, ושהדרגה והחיזוק שהושגו ימשיכו להתקיים באדם.

ורצינו לחדד יותר את כוונת דברי הרב דסלר זצ"ל, כי האמת שהמעבר עצמו מטומאה לטהרה קורה ביום אחד בלבד – כי יום של טהרה קובע שהאיש הזה טהור. וממילא ז' נקיים אינו רק פרק זמן של שבוע בלבד – אלא הוא 'אותו יום' שבע פעמים ו'השבע' הוא עניין החיזוק!! כי ע"י שחוזרים ומחזקים את 'אותו יום' ואת אותה טהרה שבע פעמים, זה מה שמוציא מכל רעיון של רפיון וחולשה. ואלו הם 'שבעת אמות הבנין' שנועדו כדי 'לקבוע' את הטהרה, וכדברי המהר"ל שהובא שם. וממילא הענין בספירת העומר הוא: 'שבע פעמים שבע' – להכפיל לחזק ולקבוע את אותו 'שבע', את אותה טהרה וחיזוק. כי רק ע"י ביקורת ממושכת וכפולה אפשר לצפות לבנין חזק ושלם של רוחניות מוצקת. [ביקורת], פירושו: בדיקה. שלא ראתה באמצע. וכן הוא אצלנו שיש בדיקה רוחנית שלא נפל באמצע העליה].

ואת ענין זה של ההכפלה כ'בנין'. רואים אנו בלשון של ספירת העומר – 'היום שלושים יום לעומר' – לא כתוב 'ימים' שמשמעותו היא 'פרק זמן', אלא כתוב 'יום' כי ענינו הכפלה של 'אותו יום' במשך מ"ט ימים, ורק כך מגיעים לבנין רוחני. וכן ראינו גם בלשון הכתובה, שמשתמשים בלשון של ספירת העומר - 'יום', מפני שעוסקת ב'בנין' הבית. ואילו בגט שענינו הוא 'פירוד' אז הנוסח הוא – 'ימים'.

לתרומות והנצחות ניתן לתרום ב"נדרים פלוס" – או ליצור קשר במייל

בעבודה צרופה ומזוקקת. יעו"ש. ומיוסדים אנו מדברים, שבגשמיות ועניני עולם הזה 'אין כל חדש תחת השמש' - אין שום התחדשות והתקדמות אלא הכל הוא דמיון זמני. אך תורה במהותה היא "מנחה חדשה" – כל השגה וכל מדרגה שהאדם משיג בה הוא 'מדרגה חדשה לגמרי, עולם אחר ממש כלפי המדרגה שלמטה הימנה'. וממילא התורה לא מעלימה את הענין של מתן תורה, כי זה כן כתוב, איפה זה כתוב?! ב"מנחה חדשה", כי מה זה תורה?! חדש חדש חדש!!! אנחנו חיים בתקופה של שכלול חובק עולמות – מחשבים, תקשורת, חקר החלל. וצריך לדעת שבזה אין דבר חדש תחת השמש - אין שום חידוש תחת הגשמיות. רק בדבר אחד יש חידוש וזה ברוחניות - בתוס', ברש"י, בתפילה, והתעוררות בלימוד המוסר, בזה יש התחדשות!! כי דברי תורה זה עולם רוחני ועל זה אדם מתענג אין סוף. ושאר דברים שבטבע זה לא חדש, זה חדש לפי שעה. ולזה צריך הכנה של 'שבע שבתות' – הכנה ובניין של 'רוחניות מוצקת', כדי להתרגל ולעמוד על שרשי הדברים עד שזוכים להקריב מנחת ביכורים. וזהו מה שהתכוון החינוך שהכל הכנה לחידוש שזה 'מנחה חדשה', שהאדם ידע שכל רגע זה הויה חדשה. ואכן יש כאן ענין בימי הספירה להגיע למתיקות של התורה, ולהתענג על לימוד התורה.

ועוד כתוב כאן שהעולם הזה טובב הוא שתי קצוות: א. 'אלטע זאכען' – ישן ובלוי, אין דבר יותר פשוט ודוחה מעיתון ישן! ב. 'וואס איז נייעס' – מה חדש! כי האדם מת ומתגעגע לחידוש. כי 'חדשות' האדם חי מזה, ואלצנו לקרוא "אמר אביי" עשרים פעמים, כל פעם זה חדש - 'עולם אחר ממש'.

לפני כמה שנים מסרתי שמוע"ס בערב שבועות, ואחד האברכים החשובים שהיה שם קם אחרי השיחה ואמר לי שזה נפלא!! דיברתי נגד התופעה של העיתונים - שאנשים קמים בבוקר ובדרך לתפילה מוציאים את העיתון ובולעים את החדשות, ואז הולכים להתפלל - חבל חבל חבל!!! כל אחד קם בבוקר עם צמאון, ובמקום לנצל את כח הצמאון בתורה אתם משקיעים זאת בעיתון שאין בו 'כל חדש תחת השמש', אתם מבזבזים את הכח הזה!

בספר "תולדות אדם" לרי זעלמעלע מוואלוזין כתוב: "שמספיק לו משנה אחת שבעים שנה ללמוד כל ימי חייו" - כי המתיקות והגישמעק של התורה לא נגמר לעולם!! כי כל ווארט, כל הרגש, וכל השגה, הרי זה עולם חדש, כל נקודה במלחמת היצר הפרטית שלו זהו "מנחה חדשה". אין דבר מקיף מסביר ונותן - יותר מהמילה 'מנחה חדשה', לא צריך יותר מזה! כי זוהי המהות של התורה. מי לא רוצה ושואל "וואס איז נייעס"? ואכן מה שלמדת אתמול היום ושלוש זהו ה'נייעס'.

סיפר לי אחד מגדולי מיר הגאון ר' שמשון רפאל וייס זצ"ל, על סבי ר' משה לונדינסקי זצ"ל בראדן. שהיה גמרא בחגיגה שהתווכחו עליה, והשאלה היתה האם זה היה ר' חנינא או ר' חייא. ואמר ר' משה: "אל תתווכח איתי, את הגמ' הזאת למדתי שלוש מאות עשרים וארבע פעמים!! ואילו אנחנו כבר אחרי פעמיים נמאס לנו. וזהו בדיוק ה"מנחה חדשה", כי מהו הטייץ של התורה?! נייעס! כשמחליטים להתחיל לקום בבוקר לתפילה, להתחזק במוסר או

בתורה, אז זהו ממש 'עולם חדש', ואילו בעוה"ז 'אין כל חדש'. מחפשים מתחת לאדמה לשנות את החיצוניות של הדברים: אסיפות, פרסומות, צבע - אבל האמת היא ש'אין כל חדש תחת השמש'.

ואי אפשר לסיים בלי להעביר את מה שסיפר מו"ר ראש ישיבת טעלז הגאון רבי מרדכי גיפטער זצ"ל - לפני עשרות שנים במעמד סיום הש"ס בניו יורק. שכשהוא היה בישיבת טעלז (בעיירת טעלז) בחג השבועות, הם למדו לילה יום ולילה ברציפות, ולקראת סוף היום השני הוא ראה שהוא מתמוטט, והוא החליט עם החברותא 'לטייל קצת'. הם עברו את בית כנסת של טעלז של הבעלי בתים - וניגש אליהם אחד מהבעלי בתים מבית הכנסת, ושאל אותם: "להיכן אתם הולכים!!? וענה לו ר' מרדכי גיפטער: 'שפצירעין' - לטייל. אותו יהודי הסתכל עליהם כאילו נפלו על הראש, "שבועות?! שפצירעין?! אין כזה דבר!!!" היי אנחנו כבר נופלים? אמר להם אותו יהודי: "האם ראייתם פעם שיכור שאומר: די!! מספיק!! לא, כי שיכור שותה ושותה עד שהוא מתמוטט". והיה מתבטא על זה ר' מרדכי גיפטער ש"בטעלז היו שיכורים ללימוד" - ללמוד וללמוד, עוד דקה ועוד דקה עד שמתמוטטים זהו שבועות, להיות שיכור!!! אבל לא מייך אלא מלימוד. וזהו לדעתי הנקודה היסודית של שבועות: "מנחה חדשה" - התחדשות ומתיקות בלי גבול.

'ימי ספירת העומר' - הינם ימים של הכנה וחיזוק ל'בנין הרוחני של האדם, וע"י הכפלת ה'שבע' שבועות האדם מחזק את ההשגות שהשיג עד שמוציא מעצמו כל רעיון של רפיון וחולשה, כי 'דרך החיזוק שמתרפה במשך הזמן'. ולכך צריך האדם לבדוק עצמו בימים אלו בבדיקה כפולה ומכופלת, וכפי שראינו בזבה. וספירה זו החלה דוקא בחג הפסח, מפני שכל מהותו וזכותו הבסיסית של עם ישראל ליציאת מצריים היתה עבור קבלת התורה וקיומה, שהיא ה'מנחה חדשה' - כי מהות התורה הוא התחדשות רוחנית ו'עולם אחר ממש כלפי המדרגה שלמטה הימנה', וזהו 'גילוי גדול ומזהיר שמבאר את אמיתות האמונה ומתיקות עבודת ה', כי ברוחניות בכל נקודה ונקודה של עלייה מוצא האדם את עצמו בעולם חדש!! מה שאין כן בעניני העולם הזה ש'אין כל חדש תחת השמש'. ועלינו לנצל את כח ההשתוקקות ל'נייעס' הטמון באדם ולגלות את ה'מנחה חדשה' שבתורה, עד שנזכה להגיע לדרגת 'שיכורים ללימוד', ממש!

[נכתב ע"פ הבנת השומע ובאחריותו]

העלון להודש תמוז
בעז"ה יצא בשבוע פרשת בלק

הוקדש לכבודם ולזכותם של מורנו המשגיח והרבנית שיחי'

לקבלת העלון במייל - בעברית, אנגלית, ובספרדית, וכן לחלוקה באזורכם
ניתן לכתוב ל: memayan7@gmail.com